

ENAKOPRAVNOST

E Q U A L I T Y

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), AUGUST 11, 1945

STEVILKA (NUMBER) 187

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

Velika četvorica se posvetuje o japonski predaji

Svica uradno obvestila Ameriko; Rusija vztraja, da mora Hirohito iti

WASHINGTON. 10. avgusta—Državni departement je nocoj potrdil vest, da so Zedinjene države prejele uradno prošnjo Japonske za predajo, katero je izročila švicarska vlada ameriškemu poslaniku Lelandu Harrisonu v Bernu.

Harrison je poslal besedilo ponudbe iz Berna v Washington, kjer je prišla v roke državnega tajnika James F. Byrnesa ob 8:45 zvečer.

Pozno nocoj je neki zastopnik državnega departmента rekel, da se bodo posvetovanja med vladami velike četvorice—Amerike, Anglije, Rusije in Kitajske, vršila vse popoldne in da se bo z njimi nadaljevalo jutri.

Isti zastopnik je rekel, da Zed. države ne bodo naredile svoje odločitve o japonski ponudbi, dokler ne pride do sporazuma med vladami vseh štirih sil.

Zastopnik je med drugim odkril, da je vsebina japonske ponudbe za predajo ista kot je bila že poprej objavljena na radiju, da so Japonci pripravljeni prenehati s sovražnostmi na namreč, da so Japonci pripravljeni prenehati s sovražnostmi na podlagi potošdamskega ultimatum, da pa želijo biti na jasnen, kakšno stališče zavzemajo štiri vlade glede japonskega cesarja.

Angleški načrt glede italijanskih kolonialnih posesti

LONDON. 4. avgusta. (O.N.A.) Med tukajšnjimi zavezniškimi opazovalci so začele krožiti vesti o nekem angleškem načrtu glede italijanskih kolonij. Pricakuje se, da bo načrt dan javnosti, ko se bodo začele razprave glede miru z Italijo, kot objavljeno v deklaraciji v Potsdamu. Baje so načrt pregledali in proučili "kompetentni" britanski strokovnjaki.

Glasom teh opazovalcev bi bila prisojena Eritreja Abesinijska, dodim bi italijanski Somaliland prišel pod varuštvu zedinjenih narodov. Egipat naj bi po tem načrtu zasedel Cironajko, toda pod pogojem, da neha z gongo proti tujcem, ki zdaj ogroža bodočnost stotisočev Italijanov, Grkov, Francozov in drugih, ki zive tam.

Tudi v prid francoski Tunizijski predvideva ta načrt nekaj obmejnih sprememb, toda v tem slučaju naj bi dobile italijanske goče je dognati, ali bi te vrste načrt dobil podporo sedanje angleške vlade, ker še ni imela časa, da prouči svoje stališče napam Italiji.

SPOROČILO IZ LJUBLJANE

August Kollander je pred par dnevi prejel potom kabelna iz Ljubljane od gospa Amalije Rus naslednje sporočilo: "Jaz in družina smo zdravi, Jože se je povrnili iz Dachau, Vaša mati umrla avgusta 1943. Pozdrave".

Gospa Rusova je mnogim Clevelandčanom pozvana, ker je bila zastopnica francoske linije v Ljubljani. Jože pa je g. Majdič, ki je istotako poznan številnim našim rojakom iz časa, ko je bil v Buchsu v Švici, in potnikom, ki so preko Buchsa potovali, oskrbovali prtljage in potniške listke. Zadnja leta pred vojno je stanoval v Teharjih pri Celju. Mati g. Kollanderja je bila 89 let starca. Živelj je v vajerskem pri Poljčanah na Štakernem opravljala in obdelovala svoje malo posestvo. Bila je krat sta se mati in sin videla v avgustu 1939.

Atomska bomba uničila 30 procentov Nagasakija

GUAM, 11. avgusta—Druga atomska bomba, katero so Amerikanci vrgli na Japonce, je dobesedno zbrisala s površine zemlje 30 procentov industrijskega mesta Nagasaki na japonskem domačem otoku Kjusu in razdejala ali poškodovala najmanj 13 tovarn, med katerimi so tudi velike Mitsubishi tovarne jekla.

Glavni stan ameriške strateške zračne sile poroča, da so bile vojne industrije, ki so igrale važno vlogo v izgradnji japonske vojaške mašine, težko udarjene. Škoda znaša od 20 do 100 procentov.

Bombardirano mesto še vedno zavito v dim

Ker se mesto razteza na vse strani v obliki prstov na roki, druga atomska bomba očividno ni povzročila toliko škode, kar ker je bil slučaj v Hirošimi, kjer je prva atomska bomba uničila 60 procentov mesta.

Dasiravno je bilo mesto bombardirano v četrtek, visi nad njim še vedno gost oblak dima, kot razvidno iz fotografij, ki so bile vzete včeraj iz zraka.

MR. BEROS V BOLNIŠNICI

Mr. Math Beros, ki s svojo soprogo vodi Beros Studio, na 616 St. Clair Ave., se nahaja v bolnišnici, kjer se je moral podvreči majhni operaciji. Njegov studio bo zaprt od ponedeljka, 13. avgusta do ponedeljka 20. avgusta.

V BOLNIŠNICI

V Glenville bolnišnici se nahaja Mrs. Julia Ivančič, 1241 E. 61 St. Obiski so dovoljeni med 2. in 3. uro popoldne ter med 7. in 8. uro zvečer. Želimo ji skorajšnje okrevanje, da bi se kmalu zdrava povrnila na svoj dom!

SUPERBOMBNIKI SO USTAVILI NAPADE

GUAM, 11. avg.—Na Pacificu je danes nastopilo neuradno premirje. Danes se ni niti eden superbombnik dvignil v zrak, in tudi mornarica počiva.

oziroma, da hočejo dobiti zagotovilo, da bo Japonska še nadalje ostala monarhija.

Kakor razvidno, je to edina točka glede katere morajo priti vlade štirih sil do sporazuma, predno se japonska ponudba za predajo sprejme.

Potsdamski ultimatum je glede bodoče japonske vlade morada namenoma dvoumen. V njem je rečeno, da mora Japonska pristati na odstranitev vseh listih elementov, ki so odgovorni za agresijo in od velikih štirih je sedaj odvisno, da se zedinijo, kako se ima to razlagati—mar tako, da mora sedanji cesar Hirohito odstopiti in se predati kot vojni kriminalci, ali se bodo štiri sile zadovoljile, ako se cesar umakne, nakar bi njegovo mesto zavzel njegov sin, ali pa morda tako, da mora biti odpravljena monarhija kot vladna oblika Japonske.

Več senatorjev in drugih vladnih predstavnikov opozarja, da japonsko izbegavanje glede cesarja in monarhije pomeni, da njihova ponudba za predajo ni brezpogojna.

Uradno stališče ameriške vlade glede tega ni znano, ampak nocoj se je tukaj opozarjalo, da je Rusija očividno nasprotna vsa-

kemu slepomišenju, to se pravi, da se Japonci brezpogojno podajo, kakor se je od njih zahtevalo.

LONDON, 10. avgusta—V rezidenci ministrskega predsednika na Downing Street je bilo nocoj poročano, da so v teku pogajanja glede japonske ponudbe za predajo, ampak rečeno ni bilo ničesar, iz česar bi se moglo sklepati, ali se bo ponudbo sprejelo ali zavrglo.

Neuradno pa se poroča, da je angleška vlada pri volji sprejeti japonsko ponudbo, aki bi se s tem zadovoljile Zed. države.

Kot razvidno iz poročila, ki ga je objavil radio Moskva, pa je Rusija proti vsakemu popuščanju. Sovjetsko stališče je, da brezpogojna predaja je to in nič drugega, brez vsake besedne igre. Sovjetski radio je tozadenvno izjavil:

"Baš kakor so zavezniške sile očistile hitlerizma Evropo, tako bodo očistile Azijo, največji kontinent na zemlji, azijatske vrste hitlerizma—japonske agresije in japonskih agresorjev. Dogodki zadnjih dni so sijajno predocili moč in ko-ordinacijo sil demokracije v sklepu, da izpolnijo eno največjih nalog—da uničijo reakcijo in agresijo fašizma in militarizma širom sveta."

Mihajlovićevci obsojeni na smrt

BELGRAD, 10. avgusta.—Danes je bilo obsojenih na smrt šest oficirjev in en radijski operator, ki so služili v vojski gen. Draže Mihajlovića. Vsi so bili spoznani krvim kolaboracije s sovražnikom.

Pravorek najvišjega jugoslovanskega sodišča dolucha, da se smrtna obodsba šestorice izvrši z ustrelitvijo in da vsa njihova imovina zapade državi.

ZADUŠNICE

V torku ob 7.30 uri zjutraj se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave., za pokojno Capt. Julia Mramor, ki je bil kot bolničarka v službi armade Zed. držav v Novi Guineji, kjer je zgubila svoje življenje pretekel mesec.

V cerkvi sv. Vida se bo brala zadušnica z vojaškimi obredi v torku, ob 10. uri zjutraj za pokojnega S/Sgt. Edward Sedlak, ki je izgubil svoje življenje na fronti. Ubity vojak je zet družine Škerjanc, 1131 E. 76 St.

Sorodniki in prijatelji so vabjeni, da se opravila udeležitev.

POZDRAVI

Iz Niagara on the Lake, Ont., Canada, pošiljajo najlepše pozdrave vsem prijateljem in znancem Mr. in Mrs. Martin Kožar, z Richmond Rd. ter Mr. in Mrs. Tony Jakopin, z Euclid, Ohio, ki pišejo, da se tamkaj nahajajo dva tedna na oddihu. Pravijo, da se dobro počutijo, le pijače je bolj malo, ter da je najboljše, da če kdo drugi namevera tja iti, da si sam s seboj prinese kakšen požirek, ker tam prevladuje suša.

POGREB

Pogreb pokojnega Alberta (Anthony) Arko, ki je ponesrečen utonil v četrtek popoldne, se bo vršil v ponedeljek ob 8.30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

Delo pri Jack & Heintz

Tovarna Jack & Heintz Inc. je uvedla 40-urni delovni teden in poklicala na delo veterane in ženske, katerih možje služijo v armadi.

Mir bo končal delo za pet milijonov oseb

WASHINGTON, 10. avg.—Končev sovražnosti na Pacifiku bo pomenil, da bo nemudoma preklicanih 85 odstotkov vojnih naročil, in da bo od 6,600,000 oseb, ki so bile zaposlene v vojni industriji, izgubilo delo 550,000 oseb.

Dalje bo s koncem vojne tudi znižano število službenih točk za odpust iz oboroženih sil, dasiravno se bo to ne bo zgodilo takoj, oziroma se bo odpuščanje vršilo polagoma, ako ne poseže vmes kongres in pospeši demobilizacija. Trenton je položaj, kar se tiče klicanja mož v oboroženo silo, še vedno isti kot je bil.

Dalje bo povratek miru prinesel konec gasolinski raciji, medtem ko se pričakuje, da obstoječa kontrola za mezde in cene ostane še nadalje v veljavni vsaj za nekaj časa.

ŠPANSKI BEGUNCI PRIPRAVLJENI ZA PADEC GEN. FRANCA

MEXICO CITY, 10. avgusta.—Trajna komisija španskega parlamenta v inozemstvu je nocoj sklical izredno sejo ubedilih poslavcev za prihodnji teden, na kateri bodo podvzeli korkare za formiranje vlade, ki bo pripravljena takoj prevzeti posle, ako bi gen. Franco odstopal ali bi bil odstranjen z vladnega krmila.

Na seji, katere uradno zborovalno mesto še ni bilo določeno, bo Martinez Barrio podal zaprisego kot predsednik ubedilih poslavcev, ki so izbrali ameriške vojaške oblasti, da bo postal šef prve nemške narodne vlade.

LETALA NA FILIPINAH SE VEDNO V AKCIJI

MANILA, 11. avg.—Glavni stan gen. MacArthurja je naznanil, da se vojna za sile pod njegovo komando še vedno nadaljuje in da zračna sila še vedno nadaljuje z misijami proti japonskim postojankam.

REDNA SEJA

Jutri ob 9. uri zjutraj se vrši redna seja društva "Mir" št. 142 SNPJ v Slovenskem domu na Holmes Ave. Radi važnosti seje se prosi članstvo, da se se je gotovo udeleži.

Rusi prodri 106 milj globoko v Mandžurijo; vdrli tudi v Korejo in Sahalin

LONDON, 10. avgusta—Sovjetska vrhovna komanda je nocoj v svojem drugem komunikeju naznanila, da kolone Rdeče vojske drvijo dalje v notranjost Mandžurije in da so v teku dveh dni napredovale 106 milj od zapadne meje ob vzhodno-kitajski železnici.

Vloga pastorja Niemoellerja v nemški politiki

FRANKFURT, 3. avg. O.N.A.) — V teku zadnjih 48 ur je postalno vprašanje pastorja Niemoellerja eno najbolj perečih v zasedeni Nemčiji. Sloviti pastor, katerega so naciji internirali, ampak se mu tekmo konfinacijski zgodilo ničesar žalega, je kar naenkrat izginil iz Frankfurta in se sedaj nahaja glasom vesti, katere je mogoče dobiti, v Švici, kjer se namerava posvetovati z onimi nemškimi političnimi begunci, ki so našli zaščite v Švici. Že prej ta teden sem izvedel, da je pastor Niemoeller človek, katerega so izbrali ameriške vojaške oblasti, da bo postal šef prve nemške narodne vlade.

Rusi udarili z vso silo

Ruske armade na Dalnjem vzhodu drobijo japonske obrame, z enakimi besnimi navali, ki so strli Nemce na vzhodni evropski fronti, uporabljajoč masno artillerijo in tanke.

Kot razvidno iz moskovskega komunikeja, so Rusi prekoračili reko Amur na dveh nadaljnih točkah in udarili ob zapadni in vzhodni progi železnice, ki se razteza 750 milj daleč preko Mandžurije ter zalaga japonsko arzenalsko mesto v Harbinu.

drugi uradniki kontrolnega urada so se prestrašili dinamičnih kretanj Rusije po njenem prihodu v Berlin. Rusi niso na slepu prepovedali vsakega političnega delovanja in so ravno nasprotovno podpirali obnovitev onih političnih skupin, ki so jim bile po godu. Naša uprava v Nemčiji, na katerem čelu se nahaja ultra-reakcionarni ambasadør Murphy, je sklenila, da bo na tistem začela tekmovati z Rusi.

Izbrali pa smo si pastorja Niemoellerja, katerega so v Zedinjenih državah razkricali kot nekakšnega heroja. Naša armada, ki je nekako "od rojstva" proti vsake vrste političnim zapletljajem, pa si je s tem naložila na hrbet težke skrbi.

Nobna višja osebnost noče ničesar povedati, kar bi utegnilo razjasniti položaj. Navidezno pa je stvar naslednja: Ambasador Murphy in tudi

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
2231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES: 50 CENE NAROČNINI

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznolaku v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) \$4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemake države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

INOZEMSKE PROPAGANDNE AKTIVNOSTI V ZEDINJENIH DRŽAVAH

Pred kratkim je bilo poslano kongresu Zed. držav izredno zanimivo poročilo iz justičnega oddelka (Department of Justice), kateri je v tem svojem poročilu podal pregled svojega nadziranja in upravljanja zadeve tujih agentov potom zakona za registracijo inozemskih agentov. Ta zakon je bil sprejet in uveden z ozirom na položaj, ki je nastal v tej deželi, ko se je svet naglo pomikal v novo klanje. Takrat je bilo v Zed. državah mnogo posameznikov, ki so tukaj skušali dobiti simpatije za politične ideje drugih dežel, ali pa so celo skušali vplivati na ameriško javno mnenje ter na ameriško politično stališče, notranje kot zunanje, v kolikor je to bilo v zvezi s političnimi dogodljaji po svetu. Mnogo te propagande je seveda prihajalo iz dežel in krajev, kjer je bila uničena in zatrta svoboda tiska in govora ter je radi tega bila v ostrom konfliktu z ameriškimi tradicijami in ameriško ustavo ozir. z ameriškimi demokratičnimi ustanovami. Še več, oni, ki so delovali in širili tujo propagando, so pogosto zakrivali dejstvo, da delujejo za zunanje interese. Zakon, ki se naziva Foreign Agents Registration Act., in ki je bil sprejet v letu 1938, zahteva, da morajo vsi inozemski propagandni agentje dati točne podatke o svojem delovanju, v drugih besedah povedano, morajo se registrirati. Vlada in ljudstvo Zed. držav ima tako bolj jasno sliko o njihovem delovanju in njih izvajjanju. Kdor se ne pokori omenjenemu zakonu, zapade kazni in sicer zaporni kazni ali pa plačilu globe, ali pa obojemu.

Odkar je stopil zgoraj omenjeni zakon v veljavo v letu 1938, se je propaganda situacija dokaj spremenila. Kmalu po izbruhu vojne v Evropi je bila glavna stvar zunanje propaganda v Ameriki, da vpliva na ameriško javno mnenje bodisi za vstop v vojni konflikt ali pa proti vmešavanju Zed. držav v nov vojni požar na evropskem kontinentu. Ko pa je bila Amerika enkrat v vojni, so bili seveda najprej odstranjeni osični propagandni elementi v tej deželi. Tako je ostalo polje odprtzo za naše zavezničke. V glavnem je tofej propaganda, ki se je vodila v Ameriki za zunanje dežele od časa napada na Pearl Harbor, podčrtavača doprinoze zavezniških dežel k skupnemu vojnemu naporu. Obenem se je ta zunanja propaganda ukvarjala tudi veliko s podajanjem kulturnega in zgodovinskega ozadja zavezniških dežel, ter z razglabljanjem o političnih, gospodarskih in socialnih značajih in problemih teh dežel. V tem pogledu sliči temu delovanju naš ameriški Urad za vojne informacije, kateri poleg svojih direktnih vojnih aktivnosti, tudi pomaga podati in predčuti zunanjemu svetu ne le vidik zapadne demokracije, pač pa tudi rekord tege, kar je ta dežela doprinesla v tej vojni. Te vrste propaganda ima namen zgraditi vezi prijateljstva in dobre volje tekmo vojne nujnosti.

Med najvažnejšimi organizacijami, ki so registrirane v Ameriki kot propaganda središča za zunanje dežele, so uradni informacijski centri, katere vzdržujejo tukaj vlade Velike Britanije, Poljske, Nizozemske, Belgije, Francije, Avstralije, Kanade, Čehoslovaki, Grčije, Indije, Norveške, New Fundlandije, Portugalske, ter Unije Južne Amerike.

Sovjetska unija ni vključena med zgoraj navedenimi državami, ker nima uradnega informacijskega centra v tej deželi, navliz temu pa vodi slične aktivnosti potom drugih uradov. Sovjetska ambasada v Washingtonu n. pr. tiski in razpošilja svoj mesečni letnik, ki ima veliko število čitaljev, a Sovjetski informacijski urad v Moskvi pošilja ameriškemu tisku vesti in članke po radiju in potom brzjavaju.

Na drugem mestu važnosti, z ozirom na propagandno in informativno delovanje raznih zunanjih agencij, je delovanje takojmenovanih nasprotnih frakcij v zunanjih političnih nesoglasjih. Taki agentje iščejo podpore v Ameriki za svoje zahteve uradnim potom. V poročilu Justičnega departmента je n. pr. naveden poljsko-ruski spor, kot tudi nedavni konflikt med pristaši maršala Tita in generala Mihajlovića v Jugoslaviji. Drugi politični problemi, ki se izražajo v zunanjji propagandi v Zed. državah, so povezani s spori glede bodoče usode raznih evropskih krajev, do katerih si laste pravico razne države; dalje opozicija Baškov, Katalancev, španskih republikancev in dru-

gih skupin proti sedanji španski vladi, kot tudi opozicija proti vladam raznih ameriških republik.

Med važne politične organizacije, ki so registrirane v tej deželi kot predstavnice zunanjih interesov, spada Kuomintang, ki je uradna vladna stranka v Kini, potem Mehikoško Sinaquista gibanje, Korejska narodna revolucionarna stranka in Sirska narodna stranka.

Justični oddelek si prizadeva, da nudi čim širše razumevanje zakona za registracijo zunanjih agentov za propagando v tej deželi, ter gre na roko in daje nasvete osebam, ki se žele o tem natančneje poučiti in se po zakonu ravnavati v svojem delovanju. Kaznivo postopanje je bilo povedeno zgolj v dveh vrstah slučajev: v onih, ki so vključevali Ameriki sovražne aktivnosti ter v onih, ki se navzlic opominjanju niso hoteli pokoriti omenjenemu zakonu ozir, določbam istega.

Od septembra 1938 pa do 31. dec. 1944, je bilo povzetih 41 kaznjivih postopanj. To je vključevalo 125 tožencev, od katerih jih je bilo 81 spoznanim krvim, a 13 je bilo oproščenih krvide. Od onih, ki so bili spoznani krvim, je bilo 58 nemških agentov, 10 japonskih in trije italijanski, a ostalih deset je delovalo v prid Sovjetske Unije, Španije, Švedske, ter Finske. Nadaljnja tri sodna postopanja proti zunanjim agentom so bila izvedena proti agentom bivšega romunskega kralja Karola, in sicer tekmo letošnjega leta v Nemčiji.

Kako je vladana Jugoslavija?

Spisal STOJAN GAVRILOVIĆ

V Jugoslaviji, koje patriotje so se tako junaško borili proti nacijem, je v procesu formiranja demokratična vlada. V tem članku to opisuje Stojan Gavrilović, podtajnik ministrstva za zunanje zadeve. Izšel je v junijski izdaji mesečnika FREE WORLD. Opozoriti je treba, da je terminologija besed "federalna" v Jugoslaviji drugačno koncipirana nego v Ameriki, vsled tega sta v prevodu ta dva pridevnika rabljena tako, kot ju rabijo sedaj v Jugoslaviji. Kdor je čital originalni članek v angleščini, bo takoj opazil razliko. Jugoslavija je federacija, torej ima FEDERATIVNO vlado: sestoji iz šestih držav, katera vsa ka ima svojo DRŽAVNO ali FEDERALNO vlado.

MIRKO G. KUHEL, tajnik SANSA

Organiziranje vlade in administracije v Jugoslaviji je še vedno v razvoju. Se vedno je nepopolno in nedokončano. To organiziranje nì nekaj takega, kar bi sestavili advokati okoli zelene mize, v legalnem brezračju. Zrastlo je kot posledica težke borbe narodov Jugoslavije, borbe za svojo osvoboditev izpod krute realnosti v sedanji vojni, v kateri se je ta nadčloveška vojna vodila preko štiri leta.

Ta vlada in administracija se je porodila v momentu, ko je bila dežela napadena in ko je ves narod bil vprezen v nepreneheno borbo za življenje ali smrt, za svobodo in za svoj obstoj. Življenje je pričelo z oblikovanjem majhnega zaplodka, ki je eventualno postal odbor narodnega osvobodenja. V tistih črnih dneh poleti 1941 je provizorični jugoslovanski vojni kabinet sestal z peščico drznih rodoljubov pod vodstvom maršala Tita. Polagoma se je razvijal v široko vojaško in politično organizacijo, ki se je razširila po vsej deželi in zajela vse njene narode.

Podoseki in odseki tega odbora so se kmalu pojavili po jugoslovanskih mestih in vseh. Nahajali so se vseprvosod in bilo jih je na tisoče. Odbori so delali podtalno, se pravi takorečko povsod. V največjih članih niso vedeli, da obstaja in deluje še kak drug odbor poleg njihovega. Le nekaj glavnih voditeljev je vedelo o celotni organizaciji in so bili z njim v stiku.

Ko sem zgodaj aprila meseca zapustil Belgrad kot delegat za konferenco o svetovnem sodišču v Washingtonu in za konferenco v San Franciscu, ta razvoj še ni dosegel svoje končne faze. Odgovorni uradni v deželi so bili še vedno na delu za konkretne rešitev mnogih zadevnih problemov. Ideja demokratične in federalne Jugoslavije se je postavljala v praktično obliko. Poseben odbor ministrskega sveta je bil izveden z kraljevim dekretom in podpisom kralja Petra.

Velika federalna vlada

Federalna ali centralna vlada, ki predstavlja najvišjo izvrševalno oblast v deželi, je nenačadno veliko telo. Sestoji z 28 ministrij (departementov) in načelu vsake je minister z sedežem v ministrskem svetu. Maršal Tit je ministrski predsednik (premier) in minister za obrambo. Dvajset ministrov ima občajne portfolije, kot za zunanje zadeve, financo, notranje posete, itd. Šest ministrov se bavi z zadevami državnih enot (lokalnih federalnih držav). To je novost. Misel za postaviti posebne deželne, kot za "srbske zadeve" ali "hrvatske zadeve," je bi-

la nuditi bolj harmonično razmerje med raznimi lokalnimi ali federalnimi vladami, kakor tudi nuditi lepšo priliko za bolj tesno in bolj direktno udejstvovanje pri centralni ali narodni administraciji.

Centralna vlada, ki je bila formirana nedavno v Belgradu, izvira iz narodnega osvobodilnega odbora. Naziva se "zedinjena vlada," ker sestoji z narodnega osvobodilnega odbora, ki je dejstvo provizorična vlada v deželi med vojno ter z opuščenega ministrskega sveta kraljeve jugoslovanske vlade v Londonu, koga predsednik je sedaj minister za zunanje zadeve v sedanji vladi, dr. Ivan Šubašić.

Spojitev obeh vlad je bila dosegena pod pogoji Tita-Šubašićevega dogovora, ki je celotno odobren od treh zavezniških velesil—Amerike, Veliike Britanije in Sovjetske zveze, kot je bilo določeno v skupni jaltiški deklaraciji predsednika Roosevelta, maršala Stalina in premierra Churchilla.

Celotni ministrski svet centralne (federalne) vlade ima sedež le v izredni slučajih. Vsakdanje posle vlade vrši vojni kabinet, sestavljen z predsednikom (premierjem) in šestimi drugimi članov ministrskega sveta, vključivši ob predsedniku.

Lokalne državne ali federalne vlade so bile do sedaj sestavljene v petih državnih enotah: v Srbiji, Makedoniji, Črnigori, Hrvatski ter Bosni-Hercegovini. (Opomba: Slovenska federalna vlada je bila sestavljena v začetku maja v Ajdovščini na Primorskem, torej potem, ko je bil ta članek že napisan). Oblikovanje teh državnih vlad je prešlo skozi dve dobi. Prvotno je bila krajevna federalna vlada v oblasti izvrševalnega odbora krajevne državne zbornice; podpredsedniki in tajniki so tvorili posebni odbor, ki se je imenoval izvrševalni komite, ki pa je bil resnično provizorična vlada. Sedaj oblikovana krajevna federalna vlada je prešla skozi dve dobi. Prvotno je bila sestavljena v začetku maja v Ajdovščini na Primorskem, torej potem, ko je bil ta članek že napisan).

Oblikovanje teh državnih vlad je prešlo skozi dve dobi. Prvotno je bila krajevna federalna vlada v oblasti izvrševalnega odbora krajevne državne zbornice; podpredsedniki in tajniki so tvorili posebni odbor, ki se je imenoval izvrševalni komite, ki pa je bil resnično provizorična vlada. Sedaj oblikovana krajevna federalna vlada je prešla skozi dve dobi. Prvotno je bila sestavljena v začetku maja v Ajdovščini na Primorskem, torej potem, ko je bil ta članek že napisan).

Ta vlada in njena administracija ali uprava ima centralne in lokalne državne organe. Omejanje eksekutivnih (izvrševalnih) in legislativne (zakonodajne) oblasti še ni popolnoma dočleneno. Centralni (osrednji) organi se nazivajo federalni, lokalni pa federalni. Država sestoji s šestimi (6) federalnimi enot ali držav. Te so: Srbija, Hrvatska, Slovenija, Črna Gora, Bosna-Hercegovina in Makedonija. Glavno mesto je Belgrad (Beograd). Vsaka država enota ima svojo prestolnico ali glavno mesto in v teh je središče federalnih oblasti: Belgrad v Srbiji, Zagreb v Hrvatski, Ljubljana v Sloveniji, Cetinje v Črni Gori, Sarajevo v Bosni-Hercegovini in Skoplje v Makedoniji. Kraljevska oblast pripada regentskemu svetu, ki sestoji z treh odličnih in previdno izbranih političnih voditeljev. Prenos kraljevske oblasti je bil izveden z kraljevim dekretom in podpisom kralja Petra.

Z upravnega vidika je vsaka država razdeljena v število okrajev ali distrikov in vsak distrikt v število manjših edinic, sestojecih z občinami, vsaka občina ali parljivo občina in trgov in vasi. V nekaterih državah je bila tako razdelitev že dovršena. V Makedoniji, na primer, se je izvršila popolnoma nova mejitev teh upravnih enot.

Zakonodajna oblast je federalna in federalna. V obeh slučajih so zakonodajni organi še v začetnem razvoju. Centralna skupščina ali parlament, poznana kot AVNOJ in pomeni Antifašistično vijeće narodnega osvobodenja Jugoslavije, je bil formiran v svojo obliko pred dve in pol načelu v deželi v mestecu Jajcu v Bosni. Ta zgodovinski zbor, oklican sredi vojne v tistih gorskih krajinah, ki so jih Titove čete že osvobodile, je deloval neprerljivo skozi vse kasnejše bitke. Dočakal je osvobodenje vse dežele. Še sedaj posluje v Belgradu pod predsedništvo starega odličnega jugoslovanskega demokrata dr. Ivana Ribarja. Prvotno je štel okrog 300 članov, sedaj pa je povečan in vključuje število nadaljnih političnih voditeljev. Namen povečanja je zadati pravizorični narodni skupščini čim širši sestav, ki ga je osvoboditev cele dežele omogočila. Poleg centralne zakonodaje obstaja tudi šest krajevnih državnih (federalnih) zakonodaj. Vsaka ima

podobno funkcijo v svojem področju. Vsaka ima svoje ime. V Srbiji se imenuje ASNOS ali Antifašistički savez narodnog oslobodenja Srbije; v Hrvatski se imenuje ZAVNOH ali Zemaljsko antifašistično vijeće narodnog oslobodenja Hrvatske; v Sloveniji se imenuje SNOS ali Slovenski narodni osvobodilni svet; v Črni gori se imenuje ČASNO ali Črni gorski antifašistički savez narodnog oslobodenja; v Bosni-Hercegovini se imenuje ZAVNOBIH ali Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobodenja Bosne i Hercegovine; v Makedoniji pa ASNOM ali Antifašistički savez narodnog oslobodenja Makedonije.

(Dalej prihodnjite)

Robert E. Hanegan, novi gl. poštni upravitelj

Prva sprememb, ki jo je zavrl v kabinetu predsednik Truman, je bila nastavitev novega glavnega poštnega upravitelja, Roberta E. Hannegana, ki je predsednik narodnega odbora demokratične stranke. Hannegan je nasledil Frank C. Walkerja v novi upravitelj, ki je nastal s 30. junijem leta.

Sprememba ni bila presenetljiva, kajti Mr. Walker je želel odstopiti to mesto drugemu. Naveda pa je, da dobri mesto glavnega poštnega upravitelja predsednik zmagovite stranke v vložitvah, tako je dobil to mesto v kabinetu Walker, kot tudi prejšnji glavni poštni upravitelj James A. Farley.

Mr. Hannegan, bivši zvezni davčni izbiravec v St. Louisu, je postal zvezni davčni komisar še prej kot je bil izbran za predsednika demokratične stranke. On je na demokratični konvenciji tudi podpiral nominacijo Mr. Trumana kot podpredsedničkega kandidata. Pravijo, da gre zaslužna njegova politična strategija, da je bil Mr. Truman imenovan, kajti on, Hannegan, je bil tisti, ki je po ostrem spoprijemu med elementi new deala in starimi konzervativci v stranki utrl Trumetu pot do kandidature za podpredsednika. Hannegan je star prijatelj predsednika in je večkratni posetnik v Beli hiši.

Mr. Hannegan bo ostal še naprej predsednik narodnega odbora demokratične stranke, toda naznanil je, da se odpove plači, ki je prejemal, kot tak, in katera je znašala \$20,000 letno... namesto tega je sprejel plačo kabinetnega člena, katera pa znaša le \$15,000 letno.

Urednikova pošta

Army & Navy News

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
HENDERSON 5311-12

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
War Bonds and Stamps
AUGUST 11, 1945

Killed in Action

Rudolph M. Modic

Lt. Edwin Pakish, son of Mr. and Mrs. Anton Pakish, 1084 E. 71 St., is home on a 30-day furlough. Serving in the 9th Air Force in Europe, he completed 65 missions over enemy territory, as a pilot of a B-26 bomber. Following his furlough, he will report for further duty in California.

Cpl. Anthony Gruden and wife Mary arrived in Cleveland from Seattle, Wash., to visit Mrs. Gruden's parents, Mr. and Mrs. Leo Grajzar, 1237 E. 167 St. Cpl. Gruden has been in the service for four years. He is the son of Mr. Joseph Gruden of Meadowlands, Pa.

Home on a two-week furlough from Camp Robinson, Arkansas, is Cpl. Louis J. Gabrenya, son of Mr. and Mrs. John J. Gabrenya, 22010 Ivan Ave. In the army for four and one-half years, he served overseas for two and one-half years.

On furlough after 11 months of service in Europe, is T/5 Milan J. Merhar, son of Mr. and Mrs. Merhar, 990 E. 63 St.

Pvt. Joseph Kristancic, son of Joseph Kristancic, 3346 W. 63 St., is home on a 30-day furlough from Europe.

Pfc. V. Sepic of 5600 Bonna Ave., arrived in the United States last Saturday.

PICNIC TOMORROW

Singing society "Zvon," is holding a picnic tomorrow at the West Side Slovene Home, 6818 Denison Ave. Everyone is invited to attend!

VISITORS

Mr. and Mrs. Frank Martinjak of La Salle, Ill., are visiting their daughter Tillie Goncik of 1010 E. 71 St.

IN CALIFORNIA

Mr. and Mrs. Emil and Agnes Kobal left this past Wednesday for Fontana, Cal., where they will make their home.

IVAN T. LUNKA STARS

In the City Industrial League game which was held Thursday, August 9th at Brookside Stadium, Ivan T. Lunka, pitcher for the Weatherhead Co. team allowed four hits, struck out nine and collected two singles and a double. His spectacular pitching won the game for the Weatherhead, defeating the White Motor (Local 32) team with the score of 8 to 1.

YOUTH DROWNS IN LAKE

Eighteen-year-old Albert M. Arko, who resided with his brother, August, at 1265 E. 59 St., drowned Thursday while swimming in Lake Erie. His body was found at 3:30 p.m. at the foot of E. 70 St., by the U. S. Coast Guard. He has a brother, Frank, convalescing at the U. S. Coast Guard Hospital in Michigan.

EXPERT
WASHER REPAIRS
6902 ST. CLAIR AVE.
EN 4808
11:00 a. m. till 11:30 p. m.

Buy a Bond and Build a
BATTLESHIP

BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave.
Tel. EN. 0670
Open daily as usual. Sundays by Appointment only

Telenews Theatre

With the war against Japan coming to decisive climax, the latest March of Time, "The New U. S. Frontier," beginning on the new program at the Telenews, reveals how from Pacific bases recently captured from the Japs, the United States is preparing to bring the war to a swift close.

Selecting the island of Guam as an example of what U. S. military and Naval Engineers have accomplished, the film reveals that Guam's harbor of Port Apia today handles more cargo than any other forward area port in the world. Over her airfields especially constructed for the great B-29's, the air is busier by far than that of any U. S. city.

By the war's end that frontier of the United States, moving from island to island, will have crossed the full breadth of the Pacific. And the March of Time points out that China, once almost six thousand miles away, will have become a next-door neighbor.

The bridal party consisted of Marion Kaucic, maid of honor, Anne Ljubi and Irene Kamber, bridesmaids. Best man was Frank Debelak, and serving as ushers were Frank Ljubi and John Penko.

The groom is home on furlough from Germany where he was serving with the 17th Airborne Division, prior to his capture by the Germans on January 8th 1945. He is the holder of the purple heart for wounds received in action in Belgium on January 8th 1945. Pvt. Debelak entered service on February 11th 1944 and had been serving overseas for one year.

'Son of Division'

Twelve-year-old Joseph Paremba, a Polish orphan, was taken aboard the army transport "Matine Panther" with returning G.I.s. Dressed in miniature uniform he is pictured here with Cpl. Lee Ritchey of Tulsa, Okla., who hopes to adopt him.

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

DISREGARDING his own safety when a Merchant Marine vessel struck an enemy mine in a heavy sea which broke the ship in half, Third Assistant Engineer Francis C. Rack carried his Chief on deck after all usable lifeboats had shoved off. Seeing an empty boat adrift, Rack dove into the sea and swam to it. He managed to prop it to the sinking ship and transferred the Chief Engineer. Rack was awarded a distinguished service medal. When seamen show such courage in using equipment that War Bonds helped to provide, Americans know that their investment in Bonds never can be big enough.

U. S. Treasury Department

Wounded in Action

The War Department has notified Mrs. Theresa Jancig that her husband, Rudolph, was wounded in action on July 8th on Luzon, where he is now hospitalized. In the army since July, 1943, he has been serving overseas since last May.

The son of Mr. and Mrs. John Jancig, 380 E. 160 St., his brother, Ferdinand is stationed in Germany.

Pfc. Dan Rajokovich, 26 year old husband of Mrs. Mildred Rajokovich, 9343 Miles Ave., has recovered from wounds received in action June 1st on Okinawa, and has returned to his regiment with the First Marine Division. A former employee of the Clark Controller Co., prior to his call to the service in April 1944, he has a son Alvin. Pfc. Rajokovich left for overseas duty a year ago.

"Philadelphia Story" At Cain Park

"Philadelphia Story" is a hilarious comedy written by Philip Barry. It has to do with a wealthy Philadelphia family whose action, both father's and daughter's, are not always governed by convention.

Tracy, the daughter, is about to be married again (the first marriage was unsuccessful) and a reporter and photographer move in upon the family to write up the story for society. The author uses the familiar trick of confusion of identity of players as the reporters attempt to cover up their identity and the family (who have been tipped off) attempted to conceal their family skeletons.

Mr. Barry's style is buoyant, his psychology sound and his characters are witty, worldly folks. The bride is married in the last act, but not to the groom of the first act; credit for which can be taken by the news people and one small sister, Dinah.

In the Cain Park production which opens Aug. 11, Tracy is played by Mary Jane Chiles, her mother by Dina Rees Evans and her father by Beaumont Breustle, while small Dinah is Doris Eppinger. Dexter, Tracy's first husband, is Walter Reiner and her fiance is Robley Evans. Mike, the reporter is Cliff Corcoran and Liz, the photographer is Orella Dabney. Sandy, Tracy's brother, whose past is not always an open book, is Lynn Sheldon and Uncle Willie, favorite of the family, is Sidney Spayne.

This play has been highly popular on Broadway and also helped make Katherine Hepburn a screen favorite. It is excellent summer entertainment.

HOME FROM HOSPITAL

Mrs. Ivana Tolar, 15625 St. Clair Ave., is home from the hospital. Friends may visit her at the above address.

Charles & Olga Slapnik

FLORISTS

Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths,
Potted Plants and Flowers for all
Occasions

6026 ST. CLAIR AVE.

EX. 2134

BUKOVNIK'S

Photographic Studio

762 E. 185th ST.

IVANHOE 1166

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691

U. S. Treasury Department

You Are Always Welcome

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršč

(Nadalevanje)

najmanje postrežnice se je od-dahnilo. "Pravi božji mir!" je šepnila gospodina Bergerjeva svoji prijateljici, učiteljici Kra-merjevi: "Z njeni visokostjo se ni dalo več živeti. Že dolgo nič več. In kar je obolela . . . Vem, da znate molčati. Pasje delo je bilo. Zmerom je hodila po sobi, da si je moral kar noče obrniti. Knez pa po svoji sobi. Ljudje se bodo oddahnili, črna po-čast s svojim ropotom ne bo več strašila po cesti. Kruegerjeva noga se je iznenadila spet pozdravila. Menda le sam z njo ni maral več hoditi, in malib Bergmann se je tudi samo takrat napil. Tudi Adolf je rekel, da bo rajši pustil službo, kakor pa da bi moral z njo hoditi. Zakaj so se tako bali, pa ne mara nihče izdati. In zaradi tega moramo mnogo misliti, Karolina.

"Tista hoja po stopnicah in hodnikih! Saj se res zmerom kaj shliši v teh starih gradovih. Časih udarjajo oknike, časih pada-jo opeke, toda vsega je bilo le preveč. Mladi gospod se je tudi trikrat selil iz sobe v sobo. Ta maja je bila prehaldna, ta prevroča, —ne vem, kaj vse. Tudi ta je moral kaj slišati. Meni je že pri-rojeno, da ne poznam strahu, kakor bi bila ustvarjena za stare gradove. Ko sem moral ne-prestano poslušati ropot, sem se nekega dne skrila v predсобju za steber, tam v kotu zraven zavitih stopnic. Potem sem pa morala poslušati tri korake od sebe korake in spet korake. Ni hotelo biti konca.

"Rožamarija se je nasmejnila. "Vprašajte svojo sestro, ali sem bila z njo kaj angelska?" "O, vse zaobrnete, vsako besedo." "Morda je res, toda nikari si ne mislite, da se je brez vsakega vzroka vrgla s takšnim sovraštvom nad mene! Nekoč mi je res storila krivico. Tega tudi se zdaj ne morem čisto pozabiti. Takrat, ko je bila tista strašna nevihta. Zdaj bi bilo pač nezmi-selno, če bi hotela še lagati. Saj je udarila strela že tudi pri meni. In tega se moram grenko sramovati."

"Srāmovati, sestrična? Priča-

koval sem, da boste rekli nekaj drugega. Da bi morda odpustili šarloti, če bi se kesala svojega hudočnega dejanja."

Rožamarija je zardela:

"Oh, Alfred, ne uporabljalje takšnih velikih besed! Da bi ji odpuščala? Ta beseda je tako božja, da je niti izreči ne bi smeli. Samo bog odpušča. To sem že sama izkusila. Spomnite se vendar oben dolžnikov! Ali ne ve ste več tiste zgodbe? Prvemu je bog odpustil njegov neizmerni dolg, pa se je v preddvorju vrgel na drugega, ki mu je bil dolžan nekaj malenkostnega. Ta možak se mi je zdel zmerom tako prostaški. Lopov brez vesti, pravi Harro. Tako globoko kakor on ne bi marala pasti. To morate vendar uvideti!"

"Da," je dejal Alfred, "nekaj uvidevam."

"In poščite iskricu ljubezni, Alfred! Nekje mora vendar še tleti. Po vseh kotičkih jo iščete! Ali jo boste, kaj?"

Ponudila mu je roko. Sklonil se je čez roko in jo hotel poljužiti. Tedaj ga je prijela za ramena, ga nežno potegnila k sebi in ga poljubila na lice.

"Hvala vam, Alfred. Sami ne veste, kaj mi boste s tem storili. In kakšna žrtev bo to za vas, tudi prav dobro vem . . ."

Se trenutek je strmel v njene oči in srce mu je utripalo, kakor bi mu hotelo prsi raznesti. Potem je dejal:

"Nesreča bo, gospodična Bergerjeva . . ."

"Dejala sem mu: 'Visokost, uprava, da je ne bo . . .' "

"Tedaj je odkimal in odšel v svojo sobo."

"In da ne boste tega nikomur povedali, Karolina. Nobena posrežnica ne bi ostala v hiši. Saj ni duhov. Gospod učitelj nam je to pogosto rekel. Morale so se pač izprehajati stare slike. In od predvčerjšnjega dne, ko je knežnica odšla, je spet vse mirno. Pravi božji mir, Karolina!"

(Dalje prihodnjic)

WHERE THE FUEL GOES

AN ARMY TRANSPORT burns 33,000 gallons of fuel oil a day.

Oglasajte v ---
Enakopravnost

Na Braunecku je mir. Vse do

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

Škoda, da tudi Wolf ni bil tak. Tako resno in hladno je sedel; pa s časom ga bo že odvadila.

Družinska dama gospica pl. Lazar je bila tudi navzoča pri zajtrku. Wolf je takoj opazil, da je zelo izobražena in napravila je nanj kar najboljši vti. Vsled Gabrijeline hudomušnosti je morala mnogo prestati, toda vse je vzela mirno in brez mrmljanja, četudi jo je bolelo.

Wolf je govoril prav malo. Le težko je poslušal govor svojega in Gabrijelinega očeta. V sebi je čutil neko tajinstveno praznотo. Zdelo se mu je, da gleda z dna njegovega kozarca sladek obraz z žalostnimi in očitajočimi očmi. Pa se ni mogel odrestiti teh težkih misli, četudi niso imale več pomena. Počasi si pogledal z roko, na kateri se je že eno uro svetil zaročni prstan, po čelu. Njegova nevesta ga molče opazuje, slednji pa ga vpraša:

— Na kaj misliš, Wolf? — O, dobro je vedela, kje so bile njegove misli in njene roke so krčevito stiskale servijeto.

— Zakaj hočeš to vedeti radovednica? — odvrne Wolf, ki je skušal biti zaročen.

— Saj mi boš povedal, kaj ne? Bil si zatopljen v misli; vi dela sem; saj mislim, da me noče zanemarjati. Wolf, Wolf, na to nisem navajena.

Iz mehkega nekoliko šaljivega glasu, kot ji govorila, je vendarje zvenelo nekaj očitajočega, cesar ni prezrl. Moral se je premagovati, naj velja, kar hoče. Saj dekle, katero je ljubil, se mu je izneverilo. Naj bo; pri njem sedi drugo dekle, ki je tudi lepa in začljena in pred vsem — proti kateri se je zavezal in ima tudi pravico do njegove ljubezni. Obide ga nekako pomilovanje, ko pomislí, kako ga njegova nevesta ljubi, kako mu je prišla nasproti, sam pa ji za vse to ni mogel nujesar dat. Tedaj pa si je zaobljubil, da se bo obvladoval in da se bo ravnal po razmerah.

— No, Wolf, nič ne odgovoriš? Ali ne smem vedeti za tvoje misli? — ga Gabrijela še enkrat vpraša.

— In če ti sedaj nočem povediti?

— Potem pozneje?

— Pozneje, ko bova sama, — pravi tiho in ji pogleda v oči.

Toliko so govorili o moči in čarobnosti njegovih oči; zdaj je hotel to lastnost uveljaviti in res se mu je posrečilo. Gabrijela zardi in pobesi oči.

Zato tedaj je bil tako tih, ker si je želel, da bi bil konecno ž njo sam! Ravn tako, kot ona. Prime ga za roko, ki jo za trenutek iškreno stiska.

Gabrijela pogleda obo starejša gospoda, ki sta bila v živahem pogovoru in gospodčino pl. Lazar, ki je sedela globoko zamišljena in jo je ostro opazovala. V Gabrijelih očeh je videla poželenje, toda veliko hladnost v Wolfom obnašanju in o tej zaroki je misila po svoje.

Slednji so končali jesti. Vsi vstanejo; oba očeta gresta v kulinso sobo.

— Sin, čestitam ti, — reče stari Wolf sinu, ko sta za trenutek stala eden poleg drugega. — Tvoja nevesta je krasno dekle in zelo bogata — veliko srečo imaš. Kaj bo rekel Ervin?

— Misliš, papa, — odvrne sin hladno, — dovoli, da ti rečem, da nisem nič zadovoljen s to kupčijo.

— Ti nisi pri pravi pameti.

Oče pa ne pride dalje, kajti Wolf se obrne od njega in ponudi svoji nevesti roko. Maje z rameni in mrmra sam pri sebi: — Ne pri pravi pameti, — in stopi v kulinso sobo.

— No, dragi Wolf, — mu zakliče bankir, — tukaj ste tedaj. Misliš sem, da ste bili že prej tukaj. Zdaj pa bomo pustili zaročenca sama — ali ne mislite tudi vi tako? Tukaj vzemite cigaro, gospod baron, je izvrstna.

— Ni res, gospica pl. Lazar, kavo bomo pili na vrtu. Tako lep dan je danes, — pravi Gabrijela hišni dami.

— Tudi jaz tako mislim, gospica Gabrijela. Dovolite, da vse potrebno pripravim, — reče pl. Lazar.

Vedela je, da bo Gabrijeli zelo ustregla, ako ustreže njeni želji, kajti želela si je biti sama s svojim zaročencem.

— Prosim, gospica, saj ne bo trajalo predolgo, — pravi Gabrijela skrajno prijazno, kar sicer ni bila njena navada.

Dama se poslovi in odide.

LONDON DRY CLEANING

17001 Grovewood Ave.

Sedaj pod novim vodstvom-Mr. in Mrs. Peter Ropos Jr. lasti. Točna posloga in prvočistno delo. Prinesite vašo obleko k nam čistit in prepričali se boste, da nudimo zadovoljivo delo. Pokličite IV 5585 za cene

SVETEK

FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

STENSKI PAPIR — 1000 VZORCEV

LINOLEJ — LINOLEJSKE PREPROGE

Du Pont barva, ki je najboljša — varniš in cementna barva za klej-Bondex. Ves material za popravo sinkov. Volnene preproge. Coating za strehe

J. BERGER

852 E. 185 ST. — IV 6250
6919 SUPERIOR AVE. — HE 3659

SKEBE & ULLÉ

PLUMBING AND HEATING COMPANY

15601 WATERLOO RD. KEnmore 7248

Nanovo položimo vodne cevi in sčistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi inštaliramo.

NOČNI KLICI:

MIKE SKEBE — KE 4614

AL ULLE — IV 1788

Wolf in Gabrijela sta sama. Nevesta ljubezljivo pogleda zaročenca in pravi:

— Ali si zadovoljen, moj dražgi?

Wolf prime njeni roki in jo poljubi.

— Da, Gabrijela, — pravi, — zdaj pa te prosim, ako ti ni prenadležno, da zapoješ svojo najljubšo pesem. Vedno sem te rad poslušal peti.

In s tem ni govoril neresnice. Gabrijela je imela zelo lep izšolan glas mezzo-soprano in je tudi znala peti z velikim občutkom.

Za trenutek ga pogleda zelo začuden — kaj, ali noče ničesar drugega? Oh, in hrepenal je po tem, da bi ležala v njegovem objemu, da bi ga poljubovala, on pa jo je hotel slišati peti!

Rada, Wolf, — pravi pri vsem tem prijazno, — samo danes nisem posebno pri glasu. Moraš malo oprostiti. Pridi, prisim. Saj veš, kje je klavir.

Wolf ji pomaga iskati pesmi; oba klečita pred omaro z muzikalijami.

Tukaj imam novo pesem, pa je ne znam še povsem dobro. — mu pravi in ga smehljače pogleda.

V tem trenutku je bila krasna, da je mogla zmesati vsakega mladeniča in Wolf se temu vtišnu ni hotel odtegniti. Nežno položi roko okoli njenega pasu.

To nič, moja draga; pridi sem! — Privije jo na svoje prsi. Z vzklikom ovije Gabrijela svoje roke okoli njegovega vrata in se iškreno pritisne k njemu.

O, ti, ti — ječja pijana blaženosti, — kako te ljubim, Wolf! Umrla bi bila, ako ne bi postal moj. Kaj ne tudi ti meni ljudiš? — vpraša jo ga pogleda.

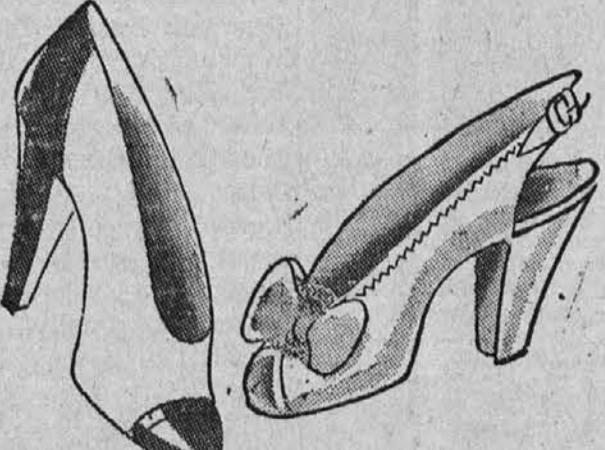
Ne izpršaj, pusti se rajši poljubljati, duša draga! — reče in pritisne svoje ustnice na njeno rdeča usta.

Tako sedita nekaj časa. Wolf

MANDELNOVA POLETNA čistilna razprodaja

ŽENSKIH ČEVLJEV BREZ RACIONIRANJA

Pražniški in igralni čevlji

1 LOT ŽENSKIH IGRALNIH ČEVLJEV

reg. do \$3.50

razprodajna cena \$1.00

Druge vrste \$1.95 in več.

1 LOT ŽENSKIH PRAZNIŠKIH ČEVLJEV

beli, beli in rujavi, beli in črni
reg. cena \$5

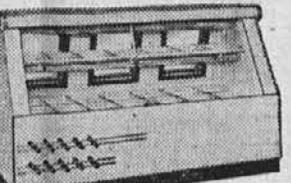
razprodajna cena \$2.98

OTROŠKI IGRALNI ČEVLJI Sandali vseh mer \$1.69

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.
poleg Grdina Shoppe

Refrigeration produkti SUPER-COLD OPREMLJENI

Vi lahko napravite vašo trgovino sredstvo hranjanja. Izhaja bo vsakodnevno. Super-cold je omogočil ves ta biznes.

Globoka oprema za zamrzljivo, hladilnik, omare za razstavo mesa: zadovoljstvo jamčeno.

Super-Cold Ohio Co., Inc.
727 BOLIVER ROAD
CH. 3316 CH. 3317

ri način, je bilo vseeno — imela ga je in to je njej zadostovalo.

Vedel pa je tudi, kaj še bo vse prišlo: brezkončni obiski, dolgočasna povabila, med tem izbruh ljubezljivosti, prizori ljubosumnosti in čemur je že danes videl pričetek.

Ne, to ne sme biti; sama zaročka bi preveč vplivala na njene živce, nobene minute več za sebe, samo biti udan suženj — in pri tem mučne misli, ne, najboljše je, ako se čim prej počasi, potem bo vsaj sam svoj gospod! In ravno sedaj ji je hotel povedati svoj namen; govorovo bo privolila.

Gabrijela, prej si hotela vedeti, na kaj sem misil, prične, — ali hočeš vedeti?

— Kaj je tedaj bilo? — ga vpraša in si potisne lase s čela.

— Eno prošnjo imam, moje srce. Ali ne bi hotela reči očetu dobro besedo, če prosim, da se kmalu poročiva, prav kmalu, kaj?

To se mu je zelo kot rešitev iz položaja, vsled katerega bi moral postati hinavec — in nič mu ni bilo kaj zoperno kot se hliniti in lagati!

— Pa zakaj? Saj je vendar tako prijetno biti zaročen.

Nek, notranji čut ji je govoril, da se sladka poezija stanu zaročke zelo razlikuje od resnice in proze zakonskega stanu.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

Mali oglasi

Pohištvo

v prvovrstnem stanju, se proda po zmerni ceni. Poizve se na 1042 Addison Rd., zgoraj.

Proda se

shrambe za led, ki se jih rabi na piknikih, vsakovrstne cevi in gauge za rabo v gostilni, veliko dry, nekaj že rabljenih in v prav dobrem stanju, sode, stroj za kositi travo, in mnogo drugega orodja in opreme, ki se jo rabi pri hiši. Vse se proda zelo počeni. Ako je mogoče, pridite pogledati v nedeljo. FRANK ZUPANCIC, 23126 Lakeland Blvd., Euclid, Ohio, KE 4469.

Za eno družino

tako na razpolago. 8 sob, 4 spalnice. Sanitas v kuhinji in kopalnici; avtomatični grelec za vodo; kombinacijski fornez, dve garaži, velika lota. V izvrstnem stanju ter blizu prevoznih sredstev in šol. Cena \$6500. Vpraša se na 780 E. 100 St., ali pokličite GL 9225.

Popravljam in predelujem hiše, stanovanja in trgovske prostore

Strehe pokrivamo novano ali pa popravimo stare strehe. Zanesljivo in točno delo. Cene zmerne. Dam brezplačno proračun. Se priporočam.

FRANK JANSA

5715 Prosser Ave. EX 2503

ZA CEMENTNA DELA
kot pločnike in driveways

pokličite

JOHN ZUPANCIC
18220 Marcella Rd. KE. 4993

1306 CENTER RD.

JOS. A. HUBER
REALTOR

Izreden nakup

2 krasni hiši, vsaka za včino; 8 sobami; nahajajoči se v sell Ave., od E. 68 St. in S. Ave. Nenavaden nakup \$8900. Požurite se in se kajti je posebnost ne bo dolgo. Pokličite GL 3514.

OBLEKE
mere do 52 in po vseh cenah
IMAMO TUDI BLUZE, KRILA IN SPODNJE PERILOShore Dress Shoppe
15120 LAKE SHORE BLVD.RECORD & GIFT CENTER
738 Prospect Ave.

DOM SLOVENSKIH IN DRUGIH NARODNOSTI PLOŠČ

IMAMO TUDI POPULARNE PLOŠČE — DARILA IN IGRAČE